

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ – ОГЛЯД ЗМІН У ЗВ'ЯЗКУ З ОНОВЛЕННЯМ МСФЗ 9 (IFRS 9)

НАТАЛІЯ ЛОХАНОВА,
доктор екон. наук, доцент,
ACCA/DipFR, професор
кафедри бухгалтерського
обліку та аудиту Одеського
національного економічного
університету

У статті розглянуті зміни в класифікації й оцінці фінансових інструментів у зв'язку з прийняттям оновленого МСФЗ 9, запропоновано перелік рекомендацій щодо приведення у відповідність національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 вимогам МСФЗ 9.

Ключові слова: фінансові інструменти, облік, класифікація, оцінка, знецінення, МСФЗ.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Одними із найбільш цікавих і складних об'єктів бухгалтерського обліку як у вітчизняній, так і в міжнародній практиці є фінансові інструменти. Як відомо, до числа фінансових інструментів відносяться вельми різноманітні фінансові активи, складові власного капіталу й зобов'язання – це й фінансові інвестиції в акції, і придбані боргові цінні папери, і дебіторська заборгованість, і інструменти власного капіталу, і фінансові зобов'язання, і похідні фінансові інструменти тощо. Невипадково, що нормативне регулювання їх обліку і розкриття інформації у фінансовій звітності завжди викликало безліч питань.

Нещодавно, а саме – 24.07.2014 р., – відбулася знакова подія – був випущений цілком оновлений Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти», який повністю замінив МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». Процес заміни МСБО 39 новим МСФЗ 9 був достатньо довготривалим, поетапним і ось він, на кінець, завершився. Питання, що будуть регулюватися новим МСФЗ 9, стосуються вимог щодо визнання й оцінки фінансових інструментів, порядку визначення й обліку їх знецінення, механізму обліку припинення і хеджування. У новому стандарті забезпечено комплексний підхід до розкриття основних аспектів обліку фінансових інструментів. Практичне застосування МСФЗ 9 планується з 1.01.2018 р., хоча рекомендоване його дострокове застосування. Дата запровадження МСФЗ 9 в оновленому вигляді в певній мірі

відстрочена. Однак, якщо взяти до уваги, що зміни в стандарт носять характер таких, що в певній мірі полегшують облік, оскільки дозволяють отримати чітке розуміння класифікації та підходів до оцінки і знецінення фінансових інструментів, ознайомлення зі змінами в цей стандарт вважаємо актуальним вже зараз. І, на наш погляд, доречним здається саме довгострокове застосування цих змін на практиці. До того ж, важливість дослідження нових підходів до обліку фінансових активів і фінансових зобов'язань підсилюється ще й тим, що у зв'язку з оновленням МСФЗ 9 постало завдання перегляду національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» для приведення у відповідність вітчизняної і міжнародної практики. Отже, тема статті є актуальною, теоретично і практично значущою.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Під час розгляду питань обліку фінансових інструментів необхідно опиратися на блок міжнародних стандартів, а саме: МСФЗ 7 [1], 9 [2], МСБО 32 [3], 39 [4] та інших. У пакеті національних П(С)БО необхідно звертатися до П(С)БО 10, 11, 12, 13 [5] та інших. Цілий ряд питань застосування МСФЗ, що регулюють облік фінансових інструментів, підіймається в працях Р.Є. Грачової, яка приділила увагу аспектам оцінки і визнання фінансових інструментів залежно від категорії їх подальшого визнання [6]. У роботах Н.К. Василенко досліджено особливості обліку й аналізу фінансових інструментів хеджування грошових потоків

підприємств [7]. Проблеми застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні в цілому та аналіз відмінностей національних П(С)БО від МСФЗ стосовно окремих економічних об'єктів, у тому числі фінансових інструментів, розглядали такі автори, як: Ф. Бутинець, М. Бондар, С. Голов, В. Качалін, В. Костюченко, І. Бланк, В. Швець та багато інших. Особливий інтерес становлять розробки з обліку фінансових інструментів, що здійснюються працівниками міжнародних аудиторських компаній [8; 9; 10]. До числа невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття, відносяться питання огляду змін, що відбулися у зв'язку з прийняттям нової версії МСФЗ 9, і визначення положень національного П(С)БО 13, які у зв'язку з цим не відповідають вимогам МСФЗ 9 і мають бути оновлені.

Мета статті полягає в дослідженні змісту змін в оновленому МСФЗ 9 стосовно класифікації, оцінки, рекласифікації й знецінення фінансових інструментів, їх критичній оцінці і визначенні пропозицій щодо впорядкування й оновлення вітчизняного П(С)БО 13 для приведення його у відповідність з нормами міжнародних стандартів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Далі зупинимося на огляді основних норм МСФЗ 9 і акцентуємо увагу на деяких моментах, що змінилися у версії 2014 року порівняно з нині діючою версією стандарту.

ЗАГАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Первісна оцінка фінансових інструментів відповідно до вимог п.5.1.1 МСФЗ 9 здійснюється за справедливою вартістю, при тому враховуються в плюс або мінус витрати по угоді у тому випадку, якщо придбається фінансовий актив або фінансове зобов'язання за справедливою вартістю із відображенням змін через прибуток або збиток [10]. Що стосується подальшої оцінки фінансових інструментів, то вона залежить від їх виду, тобто класифікації. Цікаво, що саме зміна в класифікації фінансових інструментів відбулася ще в першій

версії МСФЗ 9 (2009 року). Але остаточне її впорядкування представлено в оновленому стандарті версії 2014 року [10]. Вважаємо, що саме ці положення МСФЗ 9 є найбільш теоретично і практично важливими, оскільки визначають всю подальшу методичку обліку фінансових інструментів.

Основоположний принцип класифікації фінансових інструментів був закладений ще в 2009 році в МСФЗ 9 і він полягає в тому, що в основі класифікації - наміри компанії стосовно фінансових інструментів. Тобто для того, що віднести окремі фінансові активи і фінансові зобов'язання в певну класифікаційну групу, треба визначитися, що саме компанія планує робити із ними? Тобто для класифікації важливою є стратегія володіння і роботи із фінансовими інструментами. Стосовно фінансових активів стратегії можуть бути різними і, зокрема, компанія може:

– купити і утримувати фінансові активи для отримання фінансового доходу у вигляді відсотків і дивідендів;

– купити фінансові активи, щоб їх продати для отримання доходу від перепродажу у вигляді коливань ціни (отримання спекулятивного доходу);

– купити, щоб знизити ризики для забезпечення збалансованого інвестиційного портфелю, або управління ліквідністю, або хеджування;

– купити, щоб змішати всі вище перелічені цілі в будь-якій комбінації [11].

Ув'язка класифікації фінансових активів і стратегій компанії є в повній мірі логічною і була закладена ще в 2009 році в МСФЗ 9 Радою з МСФЗ. При тому в термінах стандарту стратегії компанії були названі «бізнес-моделями» - наміри і дії компанії відносно тих чи інших фінансових активів. У версії стандарту 2009 року у складі бізнес-моделей, що можуть застосовуватися для класифікації фінансових активів, було відокремлено дві, тоді як в оновленій версії стандарту 2014 року – їх вже три [10; 11]. І, на нашу думку, підхід 2014 року з розмежуванням трьох бізнес-моделей є більш коректним. Отже, версія МСФЗ 9 2014 року передбачає розмежування таких трьох бізнес-моделей компанії відносно фінансових активів, тобто намірів підприємства стосовно них:

1) отримання контрактних грошових потоків від фінансового активу (ця бізнес-модель збереглася з версії МСФЗ 9 2009 року);

2) отримання контрактних грошових потоків і епізодичний продаж активів (ця бізнес-модель додатково внесена до версії стандарту 2014 року);

3) будь-які інші стратегії, у тому числі трейдингові спекуляції (ця бізнес-модель також збереглася з версії МСФЗ 9 2009 року) [11].

Важливість відповідної класифікації бізнес-моделей зрозуміла, оскільки відповідно до обраної стратегії володіння і використання фінансових інструментів вони по-різному відображаються в обліку. Порядок подальшої оцінки фінансових активів, тобто їх оцінки на дату балансу цілком залежить саме від того, до якої класифікаційної групи вони віднесені. Фактично МСФЗ 9 розмежує фінансові активи на ті, що оцінюються за амортизованою вартістю, і ті, що оцінюються за справедливою вартістю [10; 11].

БОРГОВІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Метод обліку за амортизованою вартістю застосовується для боргових фінансових інструментів. Відповідно до п.4.1.2 МСФЗ 9 борговий інструмент, який відповідає двом критеріям (проходить два тести), має оцінюватися за амортизованою вартістю (за вирахуванням суми, яка може бути визнана як знецінення), якщо відповідний актив не був визнаний як такий, що має враховуватися за справедливою вартістю:

1-й тест – тест бізнес-моделі – мета компанії стосовно фінансового активу орієнтована на його утримання для цілей отримання контрактних грошових потоків, замість того, щоб продати інструмент до його контрактного терміну погашення і реалізувати зміни його справедливої вартості;

2-й тест – тест характеристик грошового потоку – договірні умови призводять до виникнення фінансового активу, пов'язаного із отриманням у зазначені дати грошових потоків у вигляді виплати основної суми та відсотків по непогашеній частині боргу [10].

Метод обліку фінансових інструментів за амортизованою вартістю пов'язаний із нарахуванням відсоткового доходу за ефективною ставкою відсотків і добре відомий у вітчизняній практиці. Він

застосовувався і раніше для боргових інструментів. У даному випадку в новій версії стандарту лише більш чітко прописані умови його застосування.

У свою чергу стосовно фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю, зміни цієї вартості визнаються у складі прибутків/збитків звітного періоду у Звіті про сукупний дохід, розділ «Звіт про прибутки і збитки» або відображаються із визнанням в іншому сукупному доході, тобто у Звіті про сукупний дохід, розділ «Інший сукупний дохід». Тобто для фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю, можливі дві схеми обліку. При тому, якщо у версії МСФЗ 9 2009 року не було чікості у встановленні меж використання кожної із схем, то у версії МСФЗ 9 2014 року така чіккість з'явилася, що, на нашу думку, суттєво полегшить практичне використання відповідного стандарту. У випадку, якщо стратегія (бізнес-модель) компанії полягає в тім, щоб придбавати фінансові активи з метою їх перепродажу, тобто для торгових операцій, то базовою є модель обліку за справедливою вартістю з відображенням змін через прибутки та збитки [10; 11].

Зазначимо, що означені дві категорії фінансових активів були відокремлені в попередній версії МСФЗ 9. Водночас у версії МСФЗ 9 2014 року додатково введена ще одна категорія фінансових інструментів, відносно яких підприємство може обрати змішану стратегію, тобто бізнес-модель, яка передбачає придбання фінансового інструменту, з одного боку, для отримання контрактних грошових потоків, але, з іншого, й для перепродажу [11]. Вочевидь для таких фінансових активів слід було передбачити й особливий підхід до обліку. Відповідно до нової версії МСФЗ 9 такі фінансові активи будуть відображатися за справедливою вартістю. Однак, враховуючи, що вони не беруть участь у класичному трейдингу, то передбачається що у Звіті про прибутки і збитки буде відображатися не коливання справедливої вартості, а відсотковий дохід за ефективною ставкою відсотків, аналогічно тому, як це робиться для категорії фінансових активів, що враховуються за методом амортизованої вартості [11]. Між тим, за таких умов виникне різниця між амортизованою вартістю, яка береться в основу

визначення доходу у Звіті про прибутки і збитки, і справедливою вартістю, яка потрібна для коректного відображення фінансового активу у Звіті про фінансовий стан. Ця різниця відповідно до вимог МСФЗ 9 має бути віднесена до складу іншого сукупного доходу. Така методика обліку призвела до того, що відповідна категорія фінансових інструментів отримала назву «фінансові активи, що враховуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» [10; 11]. Під час вибуття фінансового інструменту відповідна накопичена за період володіння активом сума з іншого сукупного доходу буде перенесена в прибутки та збитки [10].

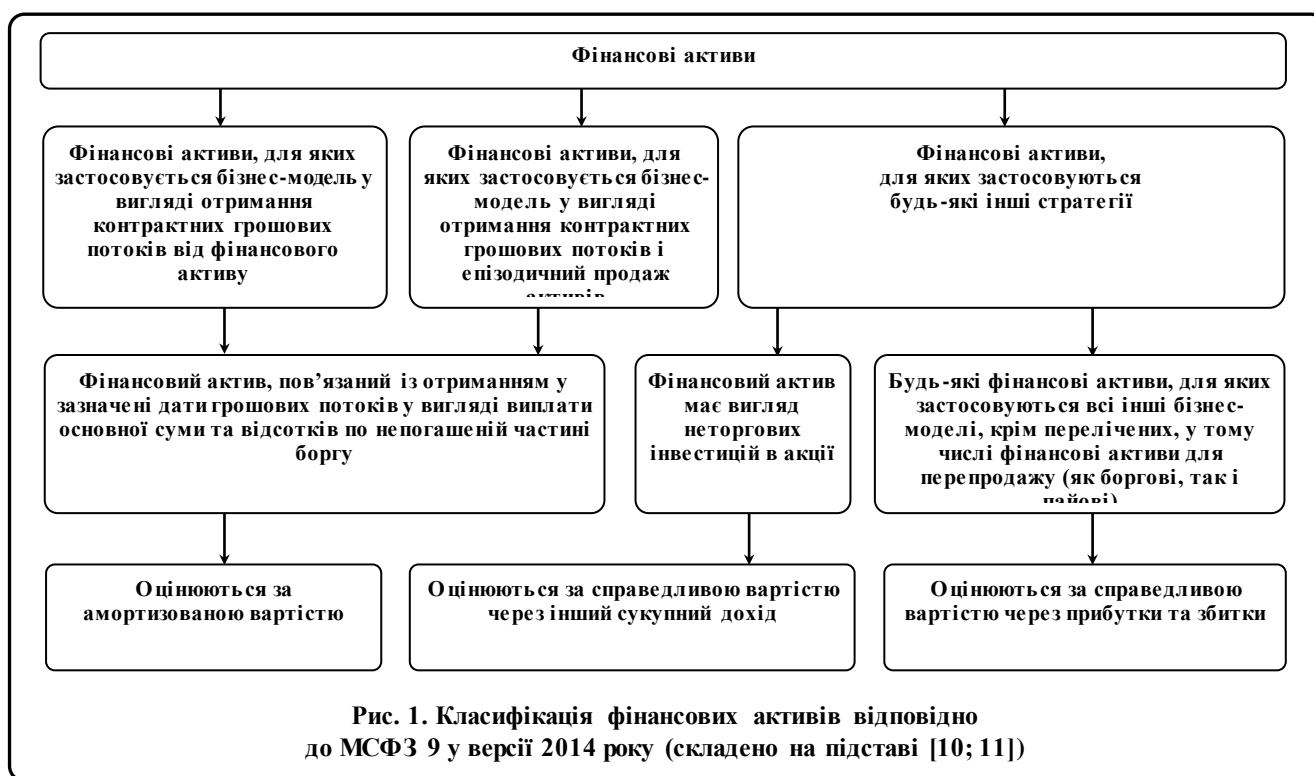
ПАЙОВІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Що стосується пайових фінансових інструментів, то відносно них у МСФЗ 9 зазначено, що «усі інвестиції в акціонерний капітал вимірюються за справедливою вартістю у Звіті про фінансовий стан, із змінами вартості, визнаної у прибутку чи збитку, за

винятком тих інвестицій в інструменти капіталу, за якими підприємство прийняло рішення представляти зміни справедливої вартості у складу «іншого сукупного доходу». Таке рішення у свою чергу може бути прийнято компанією стосовно інвестицій в акціонерний капітал, не призначених для торгівлі» [10]. Рішення має носити остаточний характер при первісному визнанні фінансового інструменту. У свою чергу дохід у вигляді дивідендів у будь-якому випадку визнається у складі прибутків/збитків звітного періоду.

**УЗАГАЛЬНЕНА КЛАСИФІКАЦІЯ
Й ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ**

Як бачимо, у новій версії МСФЗ 9 наведена чітка класифікація фінансових активів, яка прямо ув'язана з методикою їх обліку і розкриттям інформації у фінансовій звітності (рис. 1).

Подальша оцінка фінансових зобов'язань в оновленому МСФЗ 9 версії 2014 року практично не змінилася. Фінансові зобов'язання, як і раніше, розподіляються на дві категорії: ті, що призначені

для торгівлі і оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням змін на прибутки/збитки, і всі інші зобов'язання, що оцінюються за амортизованою вартістю, у випадку якщо справедлива вартість не

застосовується (п.4.2.1 МСФЗ 9) [10].

Поряд із первинною класифікацією фінансових інструментів МСФЗ 9 (п.4.4.1) також регламентує порядок зміни їх класифікації, тобто рекласифікації [10]. Стосовно фінансових активів рекласифікація може бути здійснена між справедливою вартістю через прибутки та збитки, через інший сукупний дохід або амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо була змінена бізнес-модель компанії і, отже, попередня модель оцінки більше не буде застосовуватися. При тому рекласифікація здійснюється перспективно з дати перекласифікації фінансового інструменту [10].

ЗНЕЦІНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Новим у зміненій версії стандарту є порядок обліку знецінення фінансових інструментів. Позитивно слід оцінити те, що в МСФЗ 9 методика обліку знецінення представлена в достатній мірі докладно, і чітко конкретизовані основні моменти, що визначають порядок її практичного застосування. Модель знецінення, як зазначено в [10], базується на передумові, що підприємство очікує можливі втрати від фінансового інструменту. У п.5.5.1 МСФЗ 9 встановлено, що модель знецінення може застосовуватися до:

- фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю;

- фінансових активів, які оцінюються в обов'язковому порядку за справедливою вартістю із віднесенням змін до іншого сукупного доходу;

- зобов'язань з надання кредитів, коли існує поточне зобов'язання з надання кредиту (за винятком тих, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки та збитки);

- договорів фінансової гарантії, до яких застосовується МСФЗ 9;

- дебіторської заборгованості за лізинговими договорами;

- активами за договорами, які потрапляють у сферу застосування МСФЗ 15 «Виручка по договорах з клієнтами» [10].

Згідно з загальним підходом очікувані збитки за кредитами мають бути виміряні через втрати по позиках у сумі, що дорівнює:

- дванадцятимісячним очікуваним збиткам за

кредитами або

- повного терміну дії очікуваних кредитних збитків [МСФЗ 9, п. 5.5.3 і 5.5.5] [10].

Такий підхід застосовується за винятком тих фінансових активів, які придбані або виникли вже в якості кредитно-знецінених. При тому втрати за позиками для повного терміну дії очікуваних кредитних збитків визначаються для фінансових інструментів, якщо кредитний ризик цього фінансового інструменту значно зріс порівняно з його первісним визнанням, а також для укладених контрактів з активами або торговельної дебіторської заборгованості, що не становлять собою фінансові операції відповідно до МСФЗ 15 [МСФЗ 9 пункти 5.5.3 та 5.5.15] [10]. Також організації можуть вибрати власну облікову політику і визнати повні очікувані втрати для всіх контрактних активів та / або дебіторської заборгованості, які складають фінансову операцію відповідно до МСФЗ 15, і для лізингу [МСФЗ 9 пункт 5.5.16] [10]. Для всіх інших фінансових інструментів очікувані збитки по кредитному портфелю оцінюються в сумі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним втратам [МСФЗ 9 пункт 5.5.5] [10]. Згідно з вимогами МСФЗ 9 фінансовий актив вважається таким, що кредитно-знецінився, якщо сталася одна або декілька подій, які мають значний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за фінансовим активом. До числа таких подій у свою чергу відносяться події, інформація про які піддається вимірюванню, і яка потрапила до уваги власника фінансового активу (перелік подій передбачено в Додатку до оновленого МСФЗ 9) [10]:

- значні фінансові труднощі емітента або позичальника;

- порушення договору, наприклад, відмова або прострочення якоїсь події за договором;

- кредитори, за наявності економічних чи договірних причин, пов'язані з фінансовими труднощами позичальника, у випадку надання позичальникові концесії, що інакше не могли б бути розглянуті;

- висока ймовірність того, що відносно позичальника буде проведена процедура банкрутства або фінансової реорганізації;

– зниження активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;

– придбання або виникнення фінансового активу з великою знижкою, яка відображає понесені збитки за кредитами [10].

Оцінка очікуваної суми знецінення за МСФЗ 9 має відображати об'єктивну та ймовірну, зважену суму, що визначається шляхом визначення діапазону можливих втрат з урахуванням вартості грошей у часі. Не зупиняючись на докладному освітленні методики відображення знецінення фінансових інструментів, зазначимо лише, що у МСФЗ 9 і додатку до нього в достатній мірі освітлені й випадки виникнення подій, за яких визнається знецінення фінансових активів, й порядок визнання збитків від знецінення, що є дуже важливим в сучасних умовах фінансово-економічної нестабільності.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ П(С)БО 13 «ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ»

Ми освітили лише деякі з положень оновленого МСФЗ 9, але вже цей огляд дозволяє прийти до висновку, що правила обліку фінансових інструментів суттєво змінилися, а, отже, необхідні відповідні коригування (оновлення) й на рівні національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а саме в П(С)БО 13. Аналіз положень діючого національного П(С)БО 13 і оновленого МСФЗ (IFRS) 9 свідчить про неузгодженість між ними. З метою удосконалення національного П(С)БО 13 пропонуємо переглянути передбачену ним класифікацію фінансових інструментів і привести її у відповідність до МСФЗ (IFRS) 9. Це у свою чергу передбачає, по-перше, введення до стандарту терміну «бізнес-модель» компанії, по-друге, чітке окреслення умов його застосування під час класифікації фінансових інструментів, по-третє, обумовлення порядку

практичного застосування стосовно визначення класів фінансових інструментів тестів «бізнес-моделі» і «виплат по договору», по-четверте, введення методики обліку фінансових інструментів із відображенням змін у справедливій вартості у складі прибутків/збитків звітного періоду або іншого сукупного доходу.

З метою полегшення практичного застосування П(С)БО 13 рекомендуємо внести уточнення до його змісту і конкретизувати умови, за яких підприємству доцільно обирати метод обліку за справедливою вартістю із віднесенням різниці в її змінах на інший сукупний дохід. Так, у тексті П(С)БО 13 бажано передбачити набір ситуацій, коли доцільно застосовувати метод обліку фінансових інструментів за справедливою вартістю із віднесенням змін на інший сукупний дохід, як це зараз передбачено в оновленому МСФЗ 9.

Також зазначимо, що важливою складовою частиною організації обліку фінансових інструментів є облікова політика компанії, при тому до складу положень облікової політики, на які обов'язково має бути звернута увага при її розробці, на наш погляд, відносяться такі конкретні елементи, як: порядок віднесення фінансових активів до категорій із урахуванням обраної бізнес-моделі з розмежуванням тих, що враховуються за методом справедливої або амортизованої вартості і у випадку застосування справедливої вартості з відображенням змін через фінансові результати - прибутки та збитки, або через інший сукупний дохід; методи визначення справедливої вартості фінансових активів, що враховуються за відповідною методикою, методи обліку фінансових зобов'язань (за справедливою вартістю або за амортизованою вартістю); механізми відображення знецінення фінансових інструментів, а також врахування ризиків по операціях із ними та інші.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Таким чином, на підставі проведеного дослідження можна зробити такі основні висновки:

1. Оновлений варіант МСФЗ 9 частково змінив існуючу класифікацію і уточнив порядок оцінки фінансових інструментів, зокрема чітко передбачив умови використання тестів бізнес-моделі і виплат по договору для цілей класифікації фінансових активів і окреслив порядок відокремлення фінансових активів, що враховуються за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через прибутки та збитки, за

справедливою вартістю через інший сукупний дохід, а також фінансових зобов'язань, що враховуються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю. Внесені зміни дозволяють полегшити практичне застосування стандарту для коректної оцінки і відображення у фінансовій звітності таких складних економічних об'єктів, якими є різноманітні фінансові інструменти.

2. Найближчим часом доцільно забезпечити внесення змін до національного П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» з метою його приведення у відповідність з МСФЗ 9. При тому необхідним є введення в дію у вітчизняну теорію і практику обліку фінансових інструментів терміну «бізнес-модель» компанії; окреслення умов його застосування під час класифікації фінансових активів; введення в дію методики обліку фінансових інструментів за трьома підходами залежно від їх класу: за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю із відображенням змін у справедливій вартості у складі прибутків/збитків звітного періоду або іншого сукупного доходу.

3. Особливо важливим здається внесення змін і доповнень в П(С)БО 13 із подальшим застосуванням на практиці підходів щодо обліку знецінення фінансових інструментів відповідно до методики, що передбачена в оновленому МСФЗ 9.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою практичних рекомендацій щодо застосування нових підходів до класифікації, оцінки та знецінення фінансових інструментів.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. **Міжнародний** стандарт фінансової звітності (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_007.

2. **Міжнародний** стандарт фінансової звітності (IFRS) 9 «Фінансові інструменти». Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_016.

3. **Міжнародний** стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: подання». Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_029.

4. **Міжнародний** стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_015.

5. **Положення** (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затв. Наказом Міністерства фінансів України 30.11.2001 р. № 559, зареєстр. в Міністерстві юстиції України 19.12.2001 р. за № 1050/6241 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

6. **Грачова Р.Є.** Фінансові інструменти: найважливіше [Електронний ресурс] / Р.Є. Грачова //

Дебет-Кредит. – 2008. – № 48. – 1.12.2008. – Режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/1cid03870.html>.

7. **Василенко Н.К.** Облік і аналіз фінансових інструментів хеджування грошових потоків підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» (за видами економічної діяльності) / Н.К. Василенко. – Київ: КНТЕУ, 2012. – 21 с. – укр.

8. **Учет** финансовых инструментов в соответствии с МСФО / Коллектив авторов компании «Ernst&Young». – М.: Альпина Паблишер, 2013. – 919 с.

9. **Пособие** по МСФО для специалистов в области бухгалтерского учета и отчетности 2013. МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты» [Электронный ресурс] / Адель Валеев, Робин Джойс. – М.: PricewaterhouseCoopers, 2011. – Режим доступа: <http://bankir.ru/publikacii/vestnik/uchebnye-posobiya-po-msfo>.

10. **IFRS 9** “Financial Instruments” – Overview [Електронний ресурс] / Deloitte. – 2014. – Режим доступу: <http://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs9>

11. **Попадюк К.** МСФО 9 / IFRS 9 образца 2014 года: игра в классификацию продолжается [Электронный ресурс] / К.Попадюк. – 11.08.2014. – Режим доступа: http://inflexio.ru/msfoifrs-9-obrazca-2014-goda-igra-v-klassifikaciyu-prodolzhaetsya.html?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+inflexionews+%28%D0%A1%D0%B2%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%77%29

В статье рассмотрены изменения в классификации и оценке финансовых инструментов в связи с принятием обновленного МСФО 9, предложен перечень рекомендаций по приведению в соответствие национального Положения (стандарта) бухгалтерского учета 13 требованиям МСФО 9.

Ключевые слова: *финансовые инструменты, учет, классификация, оценка, обесценение, МСФО.*

In this article changes in the classification and measurement of financial instruments were considered in connection with the adoption of the updated IFRS 9 and a list of recommendations for the harmonization of national Regulation (Standard) of accounting 13 IFRS 9 were proposed.

Keywords: *financial instruments, accounting, classification, valuation, impairment, IFRS.*